

enterprise europe network

Podpora podnikania na dosah ruky

Podnikanie v Taliansku

Talianska republika

Táto publikácia bola vydaná Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou (SOPK) ako súčasť projektu Enterprise Europe Network. Projekt je spolufinancovaný Európskou komisiou. Slúži na všeobecnú orientáciu slovenských záujemcov o podnikanie na území Talianska, vrátane cezhraničného poskytovania služieb samostatne zárobkovo činnými osobami a vysielania zamestnancov.

Príručka neprešla jazykovou úpravou.

Túto príručku vydala:

Podpora podnikania na dosah ruky

Slovenská obchodná a priemyselná komora
Gorkého 9
816 03 Bratislava
Slovenská republika

Telefón: + 421 2 544 33 272
e-mail: sopkurad@sopk.sk
web: www.sopk.sk

Bratislava 2015
© SOPK

Obsah

1	Úvod	4
2	Zakladanie podnikov v Taliansku	4
3	Poskytovanie služieb samostatne zárobkovo činnými osobami v Taliansku	5
4	Vysielanie zamestnancov na krátkodobé a dočasné práce do Talianska	6

1 Úvod

Slováci alebo slovenské spoločnosti môžu voľne vykonávať podnikateľskú činnosť na území Talianska na základe štyroch slobôd vnútorného trhu Európskej únie.

Štátni príslušníci SR sa môžu bez akýchkoľvek obmedzení zamestnať v talianskej spoločnosti, založiť si tam vlastnú firmu alebo po oznámení vykonanej slovenským zamestnávateľom byť na určitú dobu vyslaní na krátkodobé a príležitostné práce do Talianska.

Spoločnosti so sídlom na území SR si môžu v Taliansku založiť pobočky alebo dcérske spoločnosti, dodávať alebo odoberať výrobky a technológie, vyslať seba alebo svojich zamestnancov na cezhraničné poskytovanie služieb v Taliansku.

2 Zakladanie podnikov v Taliansku

Prvým krokom pri zakladaní spoločnosti v Taliansku je notárske overenie zakladateľských listín, vrátane stanov spoločnosti a zaplatenie registračnej dani v lehote do 20 dní od založenia spoločnosti. Všetky typy spoločností musia zaviesť účtovné knihy (môžu byť v elektronickej podobe) a spoločnosť s ručením obmedzeným aj knihu zápisov z predstavenstiev a zboru štatutárnych audítorov. Niektoré typy spoločností (spoločnosť s ručením obmedzeným, akciová spoločnosť, komanditná akciová spoločnosť, konzorcium) vyžadujú zaplatenie kolkových poplatkov a koncesnej dane vlády.

Všetky typy spoločností (či už podľa talianskeho alebo podľa európskeho práva), ktoré chcú prevádzkovať činnosť v Taliansku, sa musia zapísať do Registra spoločností ([Registro delle Imprese](#)). Register spoločností je založený v každej provincii a poskytuje právne informácie o podnikoch a všetky aktivity s tým súvisiace. Registráciu obchodných spoločností upravuje Taliansky občiansky zákonník (spravidla sú stanovené lehoty 20 a 30 dní od podpísania stanov spoločností), žiadosť je potrebné podať v elektronickej podobe prostredníctvom [ComUnica](#) (po registrácii na stránke). Táto elektronická žiadosť zahŕňa vydanie daňového identifikačného čísla, identifikačného čísla pre DPH, registráciu do Národného inštitútu sociálneho zabezpečenia INPS ([Istituto Nazionale Previdenza Sociale](#)) a pre potreby úrazového poistenia na úrade úrazového poistenia INAIL ([Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro](#)). Je nutné priložiť všetky formuláre požadované pri registrácii Registrom spoločností, Daňovým úradom ([Agenzia delle Entrate](#)), INPS a INAIL. Všetky potrebné potvrdenia a dokumenty obdrží spoločnosť v priebehu 7 dní od registrácie na zadanú emailovú adresu. Taktiež všetky zmeny je potrebné zapísať do registra. Podnik je ďalej povinný zaregistrovať zamestnancov na úrade práce deň predtým, ako daný zamestnanec začne pre spoločnosť pracovať (DPLMO, [Direzione provinciale del lavoro e della massima occupazione](#)).

Zvláštne povolenie nepotrebujú remeselníci z krajín EU, ktorý chcú predávať výrobky vo veľkoobchode a dochádzajú pri tom do Talianska cez hranice. Pokiaľ predávajú v maloobchode, musia si otvoriť na území Talianska predajňu a dodržať opatrenia, ktoré vychádzajú z talianskeho práva.

3 Poskytovanie služieb samostatne zárobkovo činnými osobami v Taliansku

Predtým, ako slovenský živnostník opustí územie SR, aby začal podnikáť v Taliansku najprv musí splniť podmienky na cezhraničné poskytovanie služieb platné v SR, až potom podmienky platné v krajine určenia, t.j. v Taliansku.

Uplatniť inštitút vyslania môže len samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO), ktorá má na účely sociálneho zabezpečenia na území Slovenska status SZČO. Inštitút vyslania môžu teda uplatniť aj SZČO, ktoré nie sú povinne sociálne poistené a nie sú ani dobrovoľne poistenými osobami na sociálne poistenie a sú poistené len na verejné zdravotné poistenie.

Uplatnenie inštitútu vyslania vyžaduje, aby SZČO:

- a) bola registrovaná na príslušnom daňovom úrade ako SZČO, bola oprávnená vykonávať činnosť, ktorú bude dočasne vykonávať na území prijímajúceho štátu, pričom je podstatná skutočná povaha činnosti a nie kvalifikácia tejto činnosti podľa legislatívy členského štátu, v ktorom bude SZČO činnosť dočasne vykonávať,
- b) pred vyslaním obvykle vykonávala podstatné činnosti na Slovensku, a to najmenej dva mesiace pred vyslaním; ak je toto obdobie kratšie, výkon podstatných činností sa posúdi s prihliadnutím na všetky ostatné okolnosti a so zreteľom zabrániť obchádzaniu právnych predpisov sociálneho zabezpečenia,
- c) spĺňala potrebné podmienky na výkon samostatnej zárobkovej činnosti na Slovensku aj počas vyslania tak, aby jej umožnili v nej pokračovať aj po ukončení vyslania - existenciou a ponechaním priestorov na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti na Slovensku (napr. prevádzka, kancelária, prenajaté priestory na podnikanie, atď.),
- d) riadne plnila odvodové povinnosti týkajúce sa sociálneho a zdravotného poistenia počas celej registrácie a aj počas doby vyslania a riadne plnila daňové povinnosti.

SZČO preukazuje dočasný výkon činnosti na území štátu, do ktorého je vyslaná príslušnou zmluvou, napr. obchodná zmluva, objednávka, atď., v ktorej je jednoznačne identifikované miesto vyslania (názov zahraničného subjektu, úplná adresa a identifikačné číslo), obsah a trvanie prác.

Na základe predloženej [žiadosti](#) a po splnení všetkých týchto podmienok miestne príslušná pobočka Sociálnej poisťovne živnostníkovi vydá potvrdenie A1, ktorý potvrdzuje, že splnil podmienky na vyslanie a že je oslobodený od platenia odvodov do talianskeho systému sociálneho zabezpečenia.

SZČO musia nahlásiť začiatok podnikania na úrade úrazového poistenia [INAIL](#) v okrese podnikania a zaregistrovať sa v Cassa di previdenza dei professionisti, v podstate ide o fond sociálneho poistenia pre danú profesiu alebo priamo v [INPS](#).

Talianske právo stanovuje podmienky pre remeselné výroby a remeselníkov v zákone 443/1985, článok 2. Pred začiatkom podnikania sa odporúča kontaktovať taliansku obchodnú komoru (podáva informácie o všetkých povinnostiach vyplývajúcich zo zákona). Remeselníci by tiež mali kontaktovať príslušnú remeselnú komisiu provincie (na každej obchodnej komore), zapísať sa do registra, vyplniť žiadosť, deklaráciu, získať povolenie, licencie a oprávnenie požadované zákonom. Do 30 dní od začiatku podnikania sa musí remeselník zapísať do provinciálneho zoznamu remeselných podnikov ([Albo provinciale delle imprese artigiane](#)) na provinciálnej remeselnej komisii. Podľa talianskeho práva skoro všetky živnosti sú predmetom licencií alebo oprávnení.

Pre uznania kvalifikácie je potrebné predložiť originál alebo overenú kópiu dokladu o vzdelaní, oficiálne preložený do talianskeho jazyka a dokument potvrdzujúci štátnu príslušnosť v členskom štáte EU. Ak profesia nie je regulovaná v krajine pôvodu, je potrebné predložiť potvrdenie o minimálne 2 ročnej praxi za posledných 10 rokov. Informácie ohľadom profesionálnej kvalifikácie poskytuje aj príslušné ministerstvo podľa určitého odboru v krajine pôvodu. Pre viac informácií kontaktujte prosím [NARIC](#). Detailné informácie o [regulovaných profesiách](#) v Taliansku, zoznam kompetentných úradov a požadovaných dokumentov je k dispozícii na [Centro di Informazione sulla Mobilita e le Equivalenze Accademiche](#).

4 Vysielanie zamestnancov na krátkodobé a dočasné práce do Talianska

Pred tým, ako slovenský zamestnávateľ vyšle svojho zamestnanca na služobnú cestu do Talianska najprv musí splniť podmienky na vysielanie platné v SR, až potom podmienky platné v krajine určenia, t.j. v Taliansku.

Vysielajúci zamestnávateľ musí na území vysielajúceho štátu vykonávať podstatné činnosti a medzi zamestnávateľom a zamestnancom musí existovať **priamy vzťah, ktorý je charakterizovaný:**

- a) trvaním pracovnoprávneho vzťahu počas celej doby vyslania,
- b) právom zamestnávateľa skončiť pracovnoprávny vzťah,
- c) právom vysielajúceho zamestnávateľa určiť povahu práce (toto právo sa nevzťahuje na určenie podrobností týkajúcich sa druhu práce a jej výkonu alebo základnej povahy poskytovanej služby),
- d) podmienkou odmeňovania (vyplácanie mzdy) za vykonanú prácu počas doby vyslania zamestnanca vysielajúcim zamestnávateľom

e) právomocou začať disciplinárne konanie voči zamestnancovi.

Aby zamestnávateľ mohol uplatniť inštitút vyslania, musí spĺňať určité podmienky. Predovšetkým musí na území vysielajúceho štátu vykonávať **podstatné činnosti, ktoré sú charakterizované najmä týmito prvkami:**

a) výkonom predmetu ekonomických činností a riadiacich činností a registráciou zamestnávateľa na účely sociálneho zabezpečenia na území Slovenska najmenej dva mesiace pred vyslaním zamestnancov; ak je toto obdobie kratšie, výkon podstatných činností sa posúdi v jednotlivých prípadoch s prihliadnutím na všetky ostatné okolnosti a so zreteľom zabrániť obchádzaniu právnych predpisov sociálneho zabezpečenia,

b) výkonom činnosti vysielajúceho zamestnávateľa prostredníctvom aspoň 10 % zamestnancov z celkového počtu zamestnancov na území Slovenska počas vyslania ostatných zamestnancov,

c) predpokladaným, aspoň 25% obratom, ktorý z celkového obratu dosiahne zamestnávateľ na území Slovenska počas obdobia vyslania zamestnanca,

d) právom uplatniteľným na zmluvy, ktoré vysielajúci zamestnávateľ uzatvára so zamestnancami a zákazníkmi (uzatváranie väčšiny zmlúv podľa slovenských právnych predpisov),

e) počtom zmlúv, ktoré zamestnávateľ realizuje na Slovensku a v prijímajúcom členskom štáte,

f) miestom, kde na Slovensku a v prijímajúcom štáte vykonávajú činnosť vyslaní zamestnanci

g) miesto náboru vyslaného zamestnanca.

Zamestnanec, ktorý je zamestnaný za účelom vyslania do iného členského štátu, môže byť vyslaný do iného členského štátu iba pod podmienkou, že sa na neho už aj bezprostredne pred začatím jeho zamestnania vzťahujú právne predpisy SR. Požiadavka „bezprostredne pred začatím zamestnania“ sa považuje za splnenú, ak sa na vyslaného zamestnanca vzťahovali právne predpisy SR aspoň jeden mesiac pred jeho vyslaním (napr. osoba bola prihlásená na povinné sociálne poistenie ako zamestnanec u iného zamestnávateľa, bola povinne poistená ako SZČO, mala postavenie SZČO na účely sociálneho zabezpečenia, bola poistená na verejné zdravotné poistenie ako samoplatiteľ, atď.).

Dočasný výkon činnosti zamestnanca na území iného členského štátu, nie však dlhší ako 24 mesiacov, preukazuje zamestnávateľ príslušnou zmluvou, napr. obchodná zmluva, objednávka atď. alebo iným relevantným dokladom, ktorý jednoznačne identifikuje miesto vyslania zamestnanca (názov zahraničného subjektu, úplnú adresu a identifikačné číslo, obsah a trvanie prác).

Zamestnávateľ, ktorý vznikol na území Slovenska a ktorý sa zaoberá výlučne činnosťami súvisiacimi s vnútorným manažmentom (zabezpečovanie vnútorného

chodu organizácie), sa nemôže dovolávať uplatnenia inštitútu vyslania. O vyslanie nejde ani v prípadoch, ak zamestnávateľ na území Slovenska nevykonáva podstatné činnosti a ide len o organizáciu zriadenú formálne za účelom obchádzania právnych predpisov sociálneho zabezpečenia.

Vysielajúci zamestnávateľ musí počas celej doby vyslania spĺňať požiadavky na uplatnenie inštitútu vyslania.

Po splnení všetkých týchto podmienok zamestnávateľovi vydá miestne príslušná pobočka Sociálnej poisťovne potvrdenie A1 za každého vyslaného zamestnanca, ktoré potvrdzuje, že ako zamestnávateľ splnil podmienky na vyslanie svojich zamestnancov a je oslobodený od platenia odvodov za zamestnancov do talianskeho systému sociálneho zabezpečenia.

V Taliansku neexistuje oznamovacia povinnosť vo vzťahu k dočasnému vysielaniu pracovníkov, iba ak doba vyslania prekročí 183 dní je potrebná registrácia na INPS. Na mieste výkonu činnosti musia byť k dispozícii nasledovné doklady: formulár A1, európska zdravotná karta a identifikačný doklad.

Podmienky na vysielanie zamestnancov do Talianska

Zamestnávateľ je v hostiteľskej krajine počas trvania vyslania svojho zamestnanca povinný dodržiavať povinnosti v oblasti pracovného práva Talianska, ktoré zahŕňajú:

- minimálnu mzdu, vrátane sadzieb za nadčasy;
- maximálnu dĺžku pracovnej doby – najčastejší je 40 hod/pracovný týždeň, prípadne v kolektívnej zmluve môže byť dojednaný nižší počet hodín. Je zakázané pracovať v priebehu 4 po sebe nasledujúcich mesiacov v priemere viac ako 48 hod/pracovný týždeň, pričom doba 4 mesiace môže byť v kolektívnej zmluve predĺžená na 6 -12 mesiacov. Vo všeobecnosti však nemôžu nadčasy presiahnuť 250 hod. za rok;
- minimálne prestávky na odpočinok - manuálni pracovníci majú po 8 hod. pracovnej zmene nárok na 11 hodín odpočinku, väčšinou platia ustanovenia na základe kolektívnych pracovných zmlúv;
- minimálnu ročnú platenú dovolenku - 4 týždne za kalendárny rok (stanovená na základe kolektívneho vyjednávania pre celé odvetvie, vo verejnom sektore - 30 pracovných dní)
- ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci,
- podmienky zamestnávania tehotných žien a mladých ľudí,
- pravidlá zakazujúce detskú prácu.

Kontaktné údaje:

Slovenská obchodná a priemyselná komora
Útvar Európskej únie
Enterprise Europe Network

Gorkého 9
816 03 Bratislava
Slovenská republika

Telefón: + 421 2 544 33 272

Fax: + 421 2 541 31 159

e-mail: sopkurad@sopk.sk

web: www.sopk.sk

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo SOPK. SOPK, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

www.enterprise-europe-network.sk

